

РЕШЕНИЕ

№ 477

гр. София, 28.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 14.01.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **11056** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/ във връзка с чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Н. П. Н. срещу отказ № 3229/2021 от 11.10.2021г. на административен ръководител на СРП, постановен по заявление за достъп до обществена информация вх. № PRB202111466770I/10.09.2021г. по описа на Прокуратурата на РБ, вх. № 3229/24.09.2021г. по описа на СРП, в частта по т.1.

Жалбоподателят твърди, че постановеният акт е неправилен и необоснован, а търсената със заявлението му информация е обществена по см. на чл.2 ал.1 и чл.11 от ЗДОИ, като отказът за предоставянето ѝ противоречи на целта на закона. Актът бил немотивиран, защото липсвали фактически и правни основания за постановяването му, както и разпоредителна част- чл.59, ал.2, т.4 и т.5 от АПК.

В проведеното открито съдебно заседание на 14.01.2022г. жалбоподателят Н. П. Н. поддържа оспорването на акта. Моли за неговата отмяна, поради издаването му в нарушение на материалния закон, както и за задължаване на ответника да му предостави исканата информация.

Ответникът- административен ръководител на СРП е редовно призован, но не се представлява и не изразява становище по оспорването на акта.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител, който

да даде заключение по основателността на жалбата.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235 ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по подадено писмено заявление от 10.09.2021г. на Н. П. Н. с искане да му бъде предоставена информация относно разследването на спирането на програма „Хоризонт“ на БНР и относно това кой е упражнявал натиск върху изпълнителния директор на БНР С. К., както следва:

1. Кой е номерът/годината на прокурорската преписка и в коя прокуратура е заведена?
2. Какво е движението по преписката, с какъв акт е приключила и на коя дата?
3. Да се предостави копие от постановлението за отказ за образуване на досъдебно производство.
4. Предмет ли е било това постановление на инстанционен контрол?

С оспорения отказ № 3229/2021 от 11.10.2021г. административен ръководител на СРП е отклонил искането на жалбоподателя за предоставяне на търсената обществена информация, като е приел, че поставените въпроси се отнасят до конкретно досъдебно производство/преписка, редът за запознаване с което/която е специфичен и не се осъществява по правилата на ЗДОИ.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима като депозирана в законоустановения за това срок, от лице, което има правен интерес от оспорването / чл.147 АПК/, доколкото процесният отказ е постановен по подадено от Н. П. Н. заявление по реда на ЗДОИ /чл. 40, ал. 1 във връзка с чл. 4 от с.з./.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Прокуратурата на Република България е задължен субект по чл.3 ал.1 ЗДОИ, който следва да се произнесе по така подаденото заявление, като осигури достъп до обществена информация, която се създава или се съхранява от нея.

Структурата, правата и задълженията на органите на съдебната власт са регламентирани в Конституцията на РБ и в Закона за съдебната власт, а в НПК са уредени детайлно правомощията на прокуратурата във връзка с актовете, постановени в наказателното производство. Основна конституционна функция на прокуратурата е да следи за спазване на законността, вкл. като ръководи, извършва разследване, привлича към отговорност и поддържа обвинението по наказателни дела от общ характер (чл. 127, т. 1-3 от Конституцията на РБ).

Насрещно на това задължение е правото на гражданите да изискат информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, освен ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права /чл. 41 от Конституцията на Република България/. Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Съгласно Решение № 7 от 4 април 1996г. по к.д. № 1 от 1996г. на КС на РБ: „правото да се търси, получава и разпространява информация по чл. 41, ал. 1 от Конституцията принадлежи на всеки - физически и юридически лица, и защитава както интереса на личността, така и интереса на обществото да бъдат информирани. От друга страна, чл.

41, ал. 2 от Конституцията гарантира на гражданите достъп до информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес. /.../ Правото да се търси и получава информация по чл. 41, ал. 1 от Конституцията обхваща задължението на държавните органи да осигуряват достъп до общественозначима информация. Съдържанието на това задължение подлежи на определяне по законодателен път. То включва задължение на държавните органи да публикуват официална информация, както и задължение да се осигурява достъп до източници на информация. Неговото ограничаване на основанията, посочени в изр. 2, изисква установяване по законодателен път на обстоятелствата, които се отнасят до съображения за национална сигурност или защита на обществения ред. Това се отнася и до основанията, на които може да бъде отказвана информация на гражданите от страна на държавни органи или учреждения съгласно чл. 41, ал. 2 от Конституцията. Правото, установено в тази разпоредба е лично. То се свързва с обоснован законен интерес на гражданите, а ограничаването му - със създаването на законова регламентация на хипотезите, в които информацията съставлява държавна тайна или друга тайна, за която съществуват предвидени от закона основания за опазването ѝ“. Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ обществена информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. В случая потърсената и отказана информация има характера на обществена такава, тъй като е свързана с обществения живот в страната. С оглед търсената от Н. П. Н. информация се установи, че тя е и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл. 11 във връзка с чл. 9, ал. 1 от ЗДОИ/. Достъпът до служебна обществена информация е свободен и може да бъде ограничен в изрично изброените в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ хипотези.

Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато: исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон /чл. 7, ал. 1 и чл. 9, ал. 2 от с.з./, както и в случаите по чл. 13, ал. 2 от с.з.– когато информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации) и/или съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи; достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Административният орган не е изследвал предпоставките по смисъла на чл.37, ал.1 от ЗДОИ.

Съгласно чл. 198, ал. 1 от НПК материалите по едно разследване не могат да се разгласяват без разрешение на прокурора, а съгласно чл. 198, ал. 2 от НПК когато е необходимо, органът на досъдебното производство предупреждава срещу подпис лицата, които присъстват при извършване на действията по разследването, че не могат да разгласяват без разрешение материалите по делото и в противен случай носят

отговорност по чл. 360 от Наказателния кодекс. По този начин ответникът в настоящето производство незаконосъобразно е поставил в условията на тъждественост разпоредбите на чл. 198 от НПК и акта на административния ръководител на Софийска районна прокуратура, с който може да се даде информация дали е образувана прокурорска проверка, респ. досъдебно производство и на какъв етап е същата/същото. Това е така, защото разпоредбата на чл. 198 от НПК единствено сочи, че разгласяването на материалите по разследването следва да бъде с разрешение на прокурора.

На първо място, тази разпоредба се отнася за образуваните досъдебни наказателни производства, като не включва проверките, които се извършват по реда на чл. 145 от Закона за съдебната власт /ЗСВ/. На второ място, с нея по никакъв начин не са регламентирани условията и редът, по който може да се поиска информация за образуваните в СРП преписки и досъдебни производства по конкретен казус.

Информацията, поискана от жалбоподателя, касае обществения живот в Република България относно начина, по който се предоставя достъп до преписки и досъдебни производства, които са свързани със събиране на данни и извършване на разследване за извършени престъпления. От значение е по какъв начин се осигурява, контролира и отчита достъпът до преписки и досъдебни производства, които винаги съдържат чувствителна информация, която засяга интересите както на отделната личност, така и на обществото като цяло, доколкото извършеното престъпление, макар да е насочено към конкретен обект, безсъмнено резонира върху цялото общество.

Информацията дали е образувано досъдебно производство и произтичащите от това последващи правни действия е от естество да формира мнение за дейността на прокуратурата и убеждение за начина, по който тя упражнява правомощията си.

В оспореното решение няма никакви аргументи относно наличието или липсата на надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 6 ДР на ЗДОИ. Съгласно § 1 т.6 от ДР на ЗДОИ "надделяващ обществен интерес" е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3. До доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице, когато информацията улеснява прозрачността и отчетността на субектите относно вземаните от тях решения; гарантира законосъобразното и целесъобразното изпълнение на законовите им задължения; разкрива лошо управление на държавно или общинско имущество или други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица; когато е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект. Липсата на анализ и несъобразяване с посочените правни норми, респ. липсата на конкретни и ясни мотиви, оборващи презумпцията по § 1 т.6 от ДР на ЗДОИ, представляват самостоятелно основание за отмяна на оспорения отказ. Презумпцията за съществуването на обществения интерес означава предварително приемане на нещо за вярно до доказване на противното. По тази причина позоваващият се на този текст не е длъжен да доказва съществуването на обществен интерес /чл. 14, ал. 2, т. 3 от ЗДОИ/. Онзи, който твърди обратното, е длъжен да го докаже, което в случая не е изпълнено от ответната страна.

Съгласно разпоредбата на чл.13 ал.1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена

информация е свободен с изключение на случаите, уредени посочената, ал. 2 на същата норма. Същата предвижда възможност за ограничаване на достъпа до такава информация, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение или съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи. Поисканата от жалбоподателя информация обаче не попада в обхвата на посоченото ограничение / чл.13, ал.2 от ЗДОИ/, тя е служебна обществена информация по см. на чл.11 от ЗДОИ и следва да бъде предоставена от задължения субект. Изрично чл.13, ал.4 от ЗДОИ предвижда, че достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес, като задължение на органа е да извърши преценка за наличието на такъв интерес, което в случая не е направено.

По изложените съображения, съдът заключава, че подадената жалба е основателна и доказана и следва да бъде уважена, а отказът от 11.10.2021г. на административен ръководител на СРП отменен, защото е издаден в противоречие с материалния закон и неговата цел /чл. 146, т.4 и т.5 от АПК/. На основание чл. 41, ал. 1 от ЗДОИ административният орган дължи ново произнасяне по заявлението, като следва да бъде спазен срокът по чл. 28, ал. 1 от ЗДОИ.

Развитите в обстоятелствената част на жалбата твърдения и съображения се споделят изцяло от съда, който ги намира за основателни и извежда своите окончателни правни изводи при прилагане на правилата за разпределение на доказателствената тежест в процеса по смисъла на чл. 170, ал. 1 от АПК, защото ответникът не доказва съществуването на фактическото основание, посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали за неговото постановяване, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни за оспорващата страна последици.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, Административен съд София-град, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ отказ № 3229/2021 от 11.10.2021г. на административен ръководител на СРП, постановен по заявление за достъп до обществена информация вх. № PRB202111466770I/10.09.2021г. по описа на Прокуратурата на РБ, вх. № 3229/24.09.2021г. по описа на СРП, в частта по т.1., като:

ВРЪЩА административната преписка вх. № 3229/24.09.2021г. на административен ръководител на СРП за произнасяне по същество по заявлението на Н. П. Н. съгласно мотивите на настоящото решение.

ОПРЕДЕЛЯ 14 /четирнадесет/ дневен срок за произнасяне, който започва да тече от момента на влизане на съдебното решение в законна сила.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл.40 ал.3 от ЗДОИ.

Съдия: